

Uredništvo in upravlništvo:

Maribor, Koroške ulice 5.

„STRAŽA“

izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Telefon št. 113.

Naročnina listu:

Celo leto 12 K
Pol leta 6 K
Četrť leta 3 K
Mesečno 1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6 redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 5.

Maribor, dne 15. januarja 1913.

Letnik V.

Slovenskim poslancem.

Celje, 14. jan.

Pravzaprav je veselo gledati, s kako vehemen-
co so se zadnja dva tedna začeli Nemci dvigati proti
slovenski obstrukciji v štajerskem deželnem zboru.
Na shodih in po listih se obračajo proti njej. Nemško
javnost hočejo nahujskati proti slovenskim poslancem
ter dokazati, da nima njih obstrukcija raison d'être.
Poslanec našega mesta dr. Negri hodi po shodih ter
kot poseben „poznavalec spodnještajerskih razmer“
pripoveduje nemškim poslušalcem, da se spodnješta-
jerskim Slovincem pod nemško nadvlado prav izborna
godi. Gibanje Nemcev je razveseljivo, ker nam je do-
kaz, da jih obstrukcija, proti kateri so se dosedaj ka-
zali precej apatične, vendar le boli.

Toda kjer je solnce, je tudi senca. Žalostno je,
kako se v sedanjih dnevih vedejo naši liberalci. Da
piše „Štajerc“ v istem smislu, kakor nemški listi, je
razumljivo. Ni pa razumljivo, da ravno tako zlobno
pišejo proti boju slovenskih poslancev slovenski listi
„Slovenski Narod“, „Narodni List“ in „Sloga.“ Člo-
veku nehoti prihaja misel, kakor da bi ta skupen na-
stop bil dogovorjen. Nočem tega trditi, ker nimam do-
kazov, čeprav se v nemških krogih govori, da odlič-
na oseba v staroliberalnem taboru korespondira z
nemškimi poslanci. O tej zanimivi govorici o priliki
več. Toda četudi ni nič dogovorjenega, gotovo pa je,
da de facto opravljajo omenjeni listi delo Nemcev in
da Nemcem služijo v tej zadevi tako zvesto kakor —
„Štajerc.“

Zato je nujno potrebno, da se vsi narodno mis-
leči Slovenci v tej situaciji še tesneje oklenemo svo-
jih poslancev in jim vlivamo novega poguma za na-
daljevanje boja. Ako bi se v sedanjih, za avstrijske
Jugoslovane velepomembnih časih, naši poslanci u-
dali, bi to bila neizmerna politična škoda. Če kedar,
je sedaj treba pred celim svetom pokazati, da nočemo
biti hlapci Nemcev, ampak da hočemo slobodno domo-
vino pod mogočnim zaščitjem habsburškega orla. In
Nemci razumejo sedanje trenutke prav dobro, zato na-
enkrat taka vehemenca proti slovenski obstrukciji!
Moje mnenje je celo, ako bi ne bilo obstrukcije, sedaj
bi jo morali slovenski poslanci takoj pričeti, ako je le
količkaj providencialnega duha v njih.

PODLISTEK.

Pismo iz Bolgarije.

Križarji na Balkanu.

V bolgarskem listu „Reč“ predaje neki opazo-
valec sedajne vojne svoje vtiske s sledečimi živahnimi
izrazi:

„Častniki, postavljeni na čelo bolgarske arma-
de, ne vedo, komu bi pravzaprav pripisovali vspehe
svojih podvzetij. Ta armada, obstoječa iz mož, v čijih
prsih gori samozatajevanje, bila je popolnoma v ro-
kah generalov, kakor neko orodje iz mesa, in gene-
rali so se nje posluževali, kakor mehanik rabi svoje
jeklene instrumente.“

Tri mesece je že minulo, odkar se je začela ta
vojna. Biti so se grozno krvavi boji, a pri vsem tem
se do danes ni objavil nobeden spisek ranjenih in u-
bitih.

Ljudstvo po mestih in deželi hodi z veliko po-
božnostjo in navdušenostjo v cerkve, ne da bi vedelo,
če so oče, brat ali mož (sopro) padli na bojišču. Na
njihovih licih žari sijaj onega znamenitega stoiciz-
ma, ki se tako slavno opeva od pesnikov.

To je narod, ki ima svoj vzvišen cilj. A ta cilj
je pobitje azijskega polumeseca in povzdiganje —
na njegovem mestu — križa pravice in humanosti.

Resnično, ona mala četa Makedoncev, katere
sem jaz videl korakati po sofijških ulicah, zbravši se
tukaj iz makedonskih pokrajin, je veliko več podobna
kristjanom kristjarskih vojsk, kakor pa
nam — današnjim kristjanom.

Kakor ta pisatelj, imel sem tudi jaz priliko, o-
pazovati pogumno po sofijških ulicah stopajoče bol-
garske vojake in vrle čete Makedoncev. Moja skrom-
na hišica je prav blizu poslopja, kjer ima ministrski
svet v sedanjih časih dan za dnevom, večer za večer-
rom do pozne noči svoje seje. Okna močega sosedu so
včasih zvečer do polnoči razsvetljena. Od tam se da

Ni res, da je slovensko ljudstvo proti ob-
strukciji. Naše ljudstvo je idealno in boljše razume
trd boj slovenskih poslancev, nego tako strašno za-
slepljeni liberalci. Naše ljudstvo zre tudi v bodočnost
in zato svojih poslancev v sedanji poziciji ne bo za-
pustilo. Liberalci si s svojim bojem proti obstrukciji
nakopavajo zgodovinski greh, katerega jim zanamci
ne bodo odpustili.

Slovenskim poslancem pa kličemo: Le pogumno
naprejš! Ljudstvo je z vami in vas ne bo zapustilo. In
vse kar je narodno, je le ene misli: Sedaj ne odne-
hati!

Šolski sistem na Spodnjem Štajerskem.

Ker se je zopet približal čas za pogajanja gle-
de deželnega zbora in je dr. Kukovec v Savinjski do-
lini na nekem shodiču javno zavzel svoje nenarod-
no stališče glede obstrukcije v deželnem zboru, mis-
limo, da je pač najbolj umestno, da namesto vsakega
odgovora opozorimo samo na kričeče krivice, katere
se godijo slovenskemu šolstvu na Spodnjem Štajers-
kem in na nečuveno postopanje višjih šolskih oblasti
nasproti nemškutarskim učiteljem, nemškutarskim šol-
skim vodstvom in nemškutarskim okrajnim zastopom.

Proti tem je slovenski narod do cela brezpra-
ven. Še tako krivične težnje podpira višja šolska ob-
last, jih spregleda in nikakor ne ovira izzivajočega
postopanja nižjih šolskih merodajnih korporacij in po-
spešuje celo stremljenje nemško-nacionalnih društev,
kakor Schulvereine in Südmarke. Ni čuda, da si u-
pajo naši renegati v šolstvu vse ukreniti, ker vedo,
da jih podpirajo višji krogi, zlasti so začeli v zad-
njem letu nepostavno in nezakonito postopati razni
vodje raznih nemških utrakvističnih in zasebnih nem-
ških šol. Podpira jih v največji meri njihov nadzor-
nik, dvorni svetnik Tumlriz v Gradcu.

Navesti hočemo samo zopet en slučaj, ki dovolj
osvetljuje postopanje nemških šolskih vodij, samo da
bi le dosegli namen, izpodriniti ali uničiti kako slo-
vensko ali dvojezično šolo. Boji Slovencev za lajterš-
perško dvojezično šolo so javnosti dovolj znani. Do-
volj je stalo Slovence truda in močatosti, da smo po-

stavnim potom rešili še to šolo. Toda kar dela sedan-
ji vodja nemških oddelkov, znani Wernitznigg, z na-
mi, to že presega vse meje. Nič ne pomaga, da je bil
mož že dvakrat v disciplinarni preiskavi, nič ni po-
magalo, da je neki poslanec v Gradcu opozarjal več-
krat na nezakonito postopanje njegovo, da je opozoril
dvornega svetnika na nezakonito uvrščenje posamez-
nih letnikov v razrede, mož je dobil zaslonbo v nem-
ških nadzornikih in v deželnem šolskem svetu, zato
si upa nadaljevati svoje delo, samo da bi uničil sa-
mo-slovenske razrede. Letošnjo jesen je pri vpisovan-
ju vpisal za prvi razred 33 dečkov, od teh jih sploh
ni bilo nikdar v šoli 12; deklet je vpisal za ta raz-
red 39, izmed teh jih sploh nikdar ni bilo v šoli 13.
V drugem razredu je zapisanih 26 dečkov; izmed teh
jih ni bilo nikdar v šoli 7; zapisanih je bilo v ta raz-
red 36 deklet; nikdar jih ni bilo v šoli 9; v tretji
razred jih je zapisanih 37 dečkov; nikdar jih ni bilo
v šoli 5; deklet je bilo vpisanih 34, nikdar jih ni bi-
lo v šoli 6; četrti razred, prvi oddelek, vpisanih 13
fantov; nikdar v šoli 4; vpisanih 19 deklet, nikdar v
šoli 5; drugi oddelek, vpisanih 18 dečkov, nikdar v
šoli 4, vpisanih 10 deklet, nikdar v šoli 3; tretji od-
delek, vpisanih 19 dečkov, nikdar v šoli 10, vpisanih
27 deklet, nikdar v šoli 14.

Torej vseh skupaj jih je ta modri šolski vodja
vpisal v vse razrede s 15. septembrom v kataloge
311, izmed katerih jih 92 sploh ni prestopilo šolskega
praga.

Navedemo samo to dejstvo, da so otroci tistih
starišev vpisani v prvotni katalog, ki so se že v za-
četku avgusta ali maja preselili v druge kraje. Ob-
širneje podatke bode že dobil tudi deželni šolski svet.
Na podlagi teh v prvotni razredni katalog vpisanih
otrok se je seveda pri višji šolski oblasti, kakor je dež.
šolski svet, takoj doseglo več razredov in so tudi do-
segli svoj namen, da bi javnost varali in pokazali
svojo nemško šolo močnejšo nego slovensko.

Take nepostavnosti si smejo privoščiti le naši
nasprotniki, ker vedo, da imajo glavno oporo na de-
želnem šolskem svetu. Zato pa le čestitamo gospodu
dr. Kukovcu, da brani ta sistem v deželi. Poslanec
Slovenske kmečke zveze pa pozovemo, da vstrajajo
do skrajnosti v boju za pravice slovenskega ljudstva
na Spodnjem Štajerskem.

srecu, ker ne morem biti tudi jaz tam, da pošljem
vsaj enega poganca na oni svet.

Mi vsi domači prosimo Boga noč in dan, da
te ohrani zdravega, da ti da moč in junaštvo, pre-
magati sovražnika, a potem vsi da se vrnete domu
zdravi in čili, okraseni z redovi za hrabrost!

! Naprej, moj sin, Bog je z vami! Prepodite ti-
rana tako daleč, da se nikdar ne vrne, in potem pa
pridite domov, da Vas objamemo, poljubimo in z ju-
naškimi venci okinčamo.

Doma smo vsi živi in zdravi. Turšico smo o-
brali in oluščili, zdaj pa sejemo. Za domače delo se
nič ne brigaj.

Piši nam, kateri fantje iz naše vasi so pri
tebi.

Vas Sinje brdo pri Vratci.

Tvoj oče

Ivan.“

Za pust.

Dobra dela.

Janez: „No, France, ti prideš od izpovedi. Kaj
si se pa izpovedal?“

France: „Nič posebnega ne. Dejal sem, da že-
no tepem!“

Janez: „Kaj pa je dejal izpovednik?“

France: „Da dobrih del ni treba praviti, am-
pak grehov naj se izpovem!“

Kokoši zmagujejo.

Prvi meščan: „Kako je kaj z vašim kokošars-
kim poizkusom?“

Drugi meščan: „Osleparili so me prav pošte-
no. Kupil sem tri inkubatorje in še nobeden ni zne-
sel jajca!“

Napredek.

Profesor: „Pri umetnih gnojilih je tak napre-
dek, da bo človek kmalu lahko v enem žepu nosil
gnoj za celo njivo!“

Kmetovalec: „Ob letu pa ves pridelek v dru-
gem žepu!“

Oče sinu.

Priobčil profesor Anton Bezenšek.

Tako pismo je pisal oče, bolgarski kmet, svoje-
mu sinu-vojaku na bojišče.

„Mili moj sin!“

Drago mi je, da sem vzgojil sina, kateri se
vojuje proti petvekovnemu tiranu. A težko mi je pri

Novi nepotrební list — novi nepotrební izdatki.

Opomnili ste že javnost na nepotrebno novotarijo deželnega šolskega sveta štajerskega, namreč izdajanje naredbenega lista, ki smo brez njega dosedaj prav lahko izhajali, ne da bi čutili le količkaj kakršnekoli potrebe ali izrazili kedaj željo po njem. A omenjeni naredbeni list pa piše, da smo Slovenci že mnogokrat izrazili željo in že dolgo občutili potrebo, imeti tak list.

Kdo je na slovenskem štajerskem občutil potrebo, kdo mnogokrat izrazil željo, naj se tiska tak list? Oni gotovo ne, ki morajo zdaj, kakor zahteva: „Uredništvo naredbenega lista za šolstvo v vojvodini štajerski“, odriniti letos in vsako leto do konca januarja letnih 7 K, 2 K več kakor Nemci, zato ker so Slovenci. Ali imajo ti ta izdatek letos v proračunu, za to se uredništvo ne briga.

Glavni namen lista je označen na 3. strani, koder stoji zapisano, da od zdaj naprej ne bo več intimatov od deželnega šolskega sveta, to je od zdaj naprej deželni šolski svet ne bo več pismeno poročal o svojih in ministerijelnih odlokih in naredbah, kakor do zdaj, ampak bo vse javil po naredbenem listu.

Pribijemo tri glavne točke naredbenega lista:

1. „Potreba in želja“ po naredbenem listu je neistinita, je odveč in povzroča nepotrebne stroške.
2. Odloki deželnega šolskega sveta naj se le po objavljajo kakor do sedaj in naj ne povzročajo novih stroškov.
3. Naredbeni list, ki je za Slovence dražji, kakor za sodeželane Nemce, odklanjamo. Nikakor namreč ne gre, da bi morali oni sodeželani, ki so Slovenci, plačevati večje davke, donasati večje prispevke, prenašati pa večje krivice.

V očitnem jezikovnim razmeram v kronovini izhajajo naredbeni list v nemški in nemško-slovenski izdaji. Ena izdaja je torej za nemške, druga za nemško-slovenske sodeželane. Za take ni treba posebne izdaje. Kmetijska družba je v tem oziru vendar le še bolj poštena in izdaja za slovensko štajersko samoslovenski prevod svojega nemškega glasila.

„Jezikovne razmere“ so torej na štajerskem vendarle takšne, da se je jel deželni šolski svet ozirati na nje. Četudi zelo pozno in na ne posebno obziren način. Da, da! Jezikovne razmere so prisilile in bodo še prisilile, da bodo oblasti tam v Gradcu morale dati več in drugačnih pravic v šolstvu, pa ne samo v šolstvu, ampak tudi marsikje drugje.

Za dodatek: V naredbenem listu za šolstvo v vojvodini štajerski, urejenem v c. kr. štajerskem deželnem šolskem svetu, izdanem dne 1. januarja 1913, je 142 tiskovnih, pravopisnih, slovniških in jezikovnih napak, stane skupaj 7 K.

Konec mirovnihi pogajanj. — Nevarnost, da se vojska nadaljuje.

Iz Londona prihaja sledeča senzacionalna vest: Reuterjev biro javlja: Načelniki balkanskih delegacij so imeli dne 14. t. m. dopoldne sejo, na kateri so sklenili, da bodo istočasno z vročitvijo note velesil dali izročiti Turčiji svojo noto, v kateri bodo turško vlado obvestili, da so mirovna pogajanja definitivno razbili. Ob enem bodo dobili poveljniki zavezniških armad ukaz, naj napravijo konec premirju.

Zopet enkrat je mednarodni položaj nad vse kritičen in zopet enkrat trepeče človeštvo v strahu, da izbruhnejo nova, grozna krvoprelitja. Kakor pravi zgorajšnja vest, je mirovnihi pogajanj konec in če ne bo imel kolektivni korak velesil v Carigradu povoljnega uspeha, bodo zopet začeli govoriti topovi ob kataldskih utrdbah. Po določitih sklenjenega premirja bi štiri dni po razbitju mirovnihi pogajanj lahko začele sovražnosti znova. Ker so pa balkanske države sklenile, da obvestijo portu o razbitju pogajanj še le skupno z noto velesil, je ta termin nekoliko podaljšan — dan za vročitev kolektivne note še ni določen. To je vsekakor precejšnja pridobitev. Vsak pridobljen dan daje novega upanja, da se bo vendar le dalo ohraniti mir. Turčiji se s tem nudi prilika, da se vsaj še v zadnjem hipu spametuje. Na vseh bojišnih krvavo tepena je nesposobna za nadaljevanje vojske, vendar se je tako zajedla v trmoglavost, da noče slišati nobenega svarečega glasu. Zdi se, kakor da je vse turške državniške prevzel fatalizem in prepustčajo usodo države — kismetu. Drugače si ne moremo misliti postopanja turške vlade, ki hoče proti odločni volji cele Evrope z glavo skozi zid. Res je, da skuša na Turškem v zadnjem času mladoturštvo s podžiganjem bojaželnosti priti zopet do moči, res je tudi, da se vsled rumunsko-bolgarskega spora in še vsled drugih nasprotstev med državami Turčiji še lahko tolaži z upanjem, da bi pri kakem novem spopadu ne stala sama nasproti Balkanski zvezi, vendar na kak uspeh pri vsem tem ne more računati. Sicer menijo nekateri, da ne more nič več zgubiti, a oglašajo se že glasovi, ki pravijo, da mislijo velevlasti tudi že na „ureditev razmer“ v azijski Turčiji, če se Turčija ne bo uklonila.

Glede kolektivne note se med velevlastmi še ni dosegel sporazum. Vsaka država misli, da mora napraviti nekaj sprememb, ki bi bile njej v dobro. Ra-

vno tako je tudi negotovo, če se bodo zedinile velevlasti na skupno postopanje v slučaju, da bo nota zavrnjena. Odstop Odrina in Egejskih otokov bodo velevlasti v svoji noti že zahtevale. Da bi pa to svojo zahtevo hotele podkrepiti s svojim brodom, je več kot dvomljivo. Zato izbruh novih sovražnosti ni izključen, vendar pa mi v svojem optimizmu še vedno pričakujemo mirnega poteka.

Med Rumunijo in Bolgarijo se vrše pogajanja dalje. Način rumunskega postopanja, ki tako grdo izrablja prekerni položaj Bolgarije v svoje samopašne namene, obsoja vse, vendar zabraniti tega nihče ne more. Zlasti je obsodbe vredno to, da zažiga Rumunija s svojimi početjem svetovni plamen ter kopači nevarno netivo, ki bo prej ali slej vzbuknilo na dan. Sedaj je pa želja po miru vsestransko tako izrazita, da bo, kakor upamo, prenesla vse te težave.

„Leto čudežev.“ V vladnem listu „Miru“ priobčuje bolgarski ministrski predsednik Ivan Gešov uvodnik, ki mu je dal naslov „Leto čudežev.“ V članku se Gešov spominja težkoč, ki so zavladale začetkom leta 1912, potem pa slavi veliko delo, ki je rodilo Balk. zvezo. Ta zveza je, ako se vpošteva do sedaj vladajoče razmere, pravcati čudež. Proslavlja jo junastvo združene armade balkanskih zaveznikov naglašja, da bo veliko delo, nanašajoče se na ustanovitev Balkanske zveze, kronano z drugim čudežem — z Veliko Bolgarsko, odgovarjajoče sanštetanskemu miru, o kateri si še nedavno tega nihče ni upal sanjati.

Janina. Iz Janine poročajo, da je Esad paša vsled vedno iznova prihajajočih ojačil za grškega generala Sapunzakisa, zelo v skrbeh. Esad paša je moral že vsled tega ojačiti nekaj svojih postojank, ki so jih Grki vedno iznova napadali.

V Janini je nastala lakota. Civ. prebivalstvo in vojaštvo se hrani z ovsem. Večkrat so že prigovarjali albanski veljaki Esad paši, da naj se uda in že se je hotel Esad paša udati tej zahtevi, toda njegov brat, ki je poveljnik enega turškega polka v mestu, se je temu energično upiral.

Vsega prebivalstva, ki je izvecine krščansko, se je polastil strah. Bajje muzlimansko vojaštvo (ne prestanto napada krščansko prebivalstvo. Bolnišnice in javna poslopja so prenapolnjena ranjencev. Esad paša je dal pred par dnevi več Albancev in kristjanov, ki so bili na sumu, da so vohuni za Grke, na javnem trgu ustreliti.

General Sapunzakis dan na dan napada turške postojanke, vendar se zde utrdbe Bizanija nepremagljive. Govori se pa, da so Grki pred kratkem zavzeli Berat.

Skader. Kralj Nikola je izdal na svojo vojsko manifest, v katerem pravi med drugim:

„Jaz sem ponosen na vas, moji vitezi, ker me navdaja vera, da nastopite še z večjo odločnostjo, ako se kdo dotakne naših pravic in hoče nam zabraniti, da bi zasedli ognjišča naših pradedov in mojih predhodnikov Nemanjičev, Brankovičev, Balšičev in Crnojevičev ter se zbrali okrog njihovih grobov.“ A vendar je to naša dolžnost in naša nesporna pravica, za katero radi, ako bo treba, tudi umrjemo.

Nemška diplomacija o položaju. „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“, glasilo kancelerja, piše o položaju:

„Skupna nota velesil, ki ima namen, da prepreči nadaljevanje vojske, je bila v načrtu v petek sestavljena. Računa se na to, da ji vsi kabineti pritrdijo. To je dobro znamenje, ker se upa, da se še odprta vprašanja tudi sporazumno rešijo. Če posamezni listi naglašajo, da še niso vsa nesporazumljenja rešena, prezrejo, da je v tem trenutku Evropa v glavnem vprašanju pokazala složno svojo željo, da se vzdrži mir. Nota, ki se Turčiji izroči, vsebuje prijateljski, če tudi resen svet in ne obsega ničesar, kar bi škodilo dobro pretehtanim koristim Turčije, ki mora računati na sopomoč velesil, če se hoče zopet ojačiti. Tudi na balkanske države so velesile neprestano spravljalivo in omilovalno vplivale. Z zdaj se v tem smislu vpliva na Rumunijo in Bolgarijo, med katerima državama so nastale težkoče, ki jih upajo po diplomatičnem posredovanju rešiti.“

Politični pregled.

Državni zbor. Dne 23. t. m. se zbere konvent seniorov, da določi delovni program.

Dne 27. t. m., najpozneje dne 29. t. m., se bo pričelo s plenarnimi sejami.

Pred plenarnimi sejami bodo seje odsekov: dne 16. t. m. bo zboroval finančni, dne 15. t. m. socialno-politični, dne 17. t. m. vodopravni, dne 18. t. m. pododsek davčnega, dne 21. t. m. narodno-gospodarski in še več drugih.

Načelnik generalnega štaba pri cesarju. Cesar je sprejel v dolgotrajni avdijenci načelnika generalnega štaba barona Conrad-Hötzendraf.

Cesko-nemška pravna pogajanja. Zastopnik veleposesstva, deželni maršal Lobkowitz, je govoril na nekem zborovanju o česko-nemški spravi, zlasti o skrajno slabih deželnih financah ter je izjavil, da je upati, da se pravna pogajanja nadaljujejo kljub temu, da obstojajo sedaj večje težkoče, kakor lansko leto, ko so se pogajanja (tik pred njih vspešnim koncem prekinila. Zveza čeških dežel-

nih poslancev je sklenila nadaljevati pravna pogajanja, vendar pa je naravno, da zahtevajo češki poslanci, predno nadaljujejo pogajanja, od vlade decidirano izjavo glede onih vprašanj, ki interesirajo češki narod. Med temi vprašanji se nahaja tudi ferman Hohenburgerja.

Predno se sestanejo Nemci in Čehi k posvetovanju, mora vlada jasno izjaviti svoje stališče napram vsem vprašanjem, zaradi katerih so se pravna pogajanja v preteklem poletju prekinila, ravno tako tudi o vprašanih, ki se tičejo državne uprave, tako glede jezikovnega vprašanja v notranjem uradovanju in pri pošti.

Česke stranke — in v interesu stvari bi bilo, če pristopita k tej akciji tudi obe radikalni stranki — imajo najboljšo voljo, končati pravna pogajanja, da se more meseca marca sestati češki deželni zbor. In češke stranke upajo, da obstoja ta dobra volja tudi pri Nemcih in pri vladi, ker je samo na ta način mogoče, doseči zedinjenje na Češkem.

Italijanska pravna fakulteta.

Tržaški namestnik princ Hohenlohe je dospel na Dunaj, kjer ostane delj časa v političnih zadevah. Politični krogi zatrjujejo, da je njegovo navzočnost spraviti v neposredno zvezo z aktivacijo laške visoke sole via facti na Revoltelli.

Kakor že zadnjič omenjeno, se vlada in njene stranke na vse načine izgovarjajo, da ni tako hudo. Italijanski poslanec dr. Bugatto razglša: „Z uvedanjem teh kurzov ne gre za kako spremembo iz temelja, ampak le izpolnitev obljube, dane od strani vlade italijanskima poslancema dr. Gasserju in dr. Pittacu, da se na trgovski akademiji uvedejo predavanja o trgovskem, meničnem in pomorskem pravu. Ta predavanja so že začela. Predava pa uradnik tržaške finančne prokurature dr. Benussi, ki je sicer v trgovinskih krogih strokovnjak v stvareh trgovinskega prava, ki pa se doslej ni habilitiral kot vseučiliški docent. Predava torej znanstveno naobražen jurist, ki pa nima kvalifikacije vseučiliškega profesorja. K temu prihaja še dejstvo, da tri ure predavanj na teden o trgovskem, meničnem in pomorskem pravu po obstoječih učnih načrtih ne morejo dati juristu zadostne naobrazbe. Sicer so ta predavanja dr. Benussija namenjena slušateljem trgovske akademije iz stališča trgovca, pristopna tudi juristom, ali ta predavanja ne morejo že po naravi stvari zadoščati tistim zahtevam, ki se sicer stavi v trgovskem pravu do teoretičnega predelavanja gradiva. Na vsak način pa so ta predavanja določena v prvi vrsti za slušatelje trgovinske akademije, Italijanski juristi, ki obiskujejo ta kurz, doprinašajo le žrtev, kajti, ne glede na to malo število ur, določenih za predavanja, manjkajo tudi predavanja iz drugih strok, na primer civilnega procesa, čemur je posledica ta, da se ta predavanja ne morejo všteti v vseučilišne studije. Juristi, ki poslušajo dr. Benussija, morajo biti torej vzlic temu vpisani na kaki pravni fakulteti.“

Francosko.

Francoski vojni minister Millerand je podpolkovnika Paty de Clama, ki je bil leta 1900 iz armade izključen, sprejel kot polkovnika v francosko deželno brambo in se v slučaju vojske prideli železniški službi v Parizu. Judje, ki na Francoskem še vedno vladajo, se zato na Milleranda strašno togote. Paty de Clam je bil vojaški preiskovalni sodnik v znani zadevi judovskega volhuna Dreyfusa in je vodil preiskavo strogo nepristransko. Judje so napeli vse sile in moči, da bi bil že obsojeni Dreyfus oproščen, konečno je judovski vpliv in denar zmagal, Dreyfusu so njegovo kazn izpregledali, na pritisk judov je pa general Galifet vpokojil Paty de Clama.

Ker so sedaj proti Millerandu zagnali judje velikanski hrup, je dne 11. t. m. podal Millerand svojo demisijo. Francoski ministrski svet se je z Millerandovo demisijo temeljito bavil. Poljedelski minister de Pams je grajal, ker je Millerand Paty de Clama reaktiviral, justični minister Briand je pa želel, da naj Millerand osobito glede na sedanji zunanji položaj ne odstopi. Položaj vlade je nekoliko težaven, ker so judje proti Millerandu mobilizirali republikansko večino in dobi lahko vlada nezaupnico, če se za Milleranda zavzame.

Raznoterosti.

Festum SS. Nominis Jesu je letos izpodrinila prva predpepelnična nedelja (Septuagesima). Glasom lavant. direktorija se isti vsled tega praznuje še po stari določbi dne 28. januarja (tamquam in sede propria), dasi mu po novi papeževi konstituciji gre mesto takoj prvi nezabranjeni dan, ki je 20. januar. Kar zadeva odpustke najsv. Imena Jezusovega, ostanejo neizpremenjeni, kakor doslej, to pa tembolj, ker se omenjeni praznik prestavi samo za duhovnike (pro choro), ne pa tudi za ljudstvo (pro foro). Toliko v pojasnilo tistim, ki bi morda utegnili imeti kakršnekoli pomisleke zastran odpustkov.

Brzovlak na progi Zidanmost—Zagreb? Kakor se poroča, namerava južna železnica uvesti brzovlak na progi Zidanmost—Zagreb in obratno. Težave dela le uvoz na postajo Zidanmost. Da bi bil omogočen direktni uvoz iz hrvaške proge na postajo Zidanmost, bi trebalo drugega železniškega mostu. Zidanmost postaja je sploh z ozirom na njeno važnost potrebna razširjenja in preureditve. Novi brzovlak proti Zagrebu se upelje bojda že s 1. majem.

Iz sodne službe. Orožniški postajevodja in stražmojster Franc Lukman je imenovan za kancelista pri okrajni sodnji v Brežicah.

Panika na dunajski borzi. Vest Reuterjevega biroja o koncu mirovnih pogajanj je povzročila na dunajski borzi kolosalno paniko.

Škatljica žveplenk — štiri vinarje! Na Dunaju razpravljajo sedaj zastopniki večinskih strank o takozvanem malem finančnem načrtu. V večerajšnji dopoldanski debati je izjavil finančni minister Zalesky glede projektiranega davka na vžigalice, da bo to produkcijski davek in bo znašal za vsako škatljico dva vinarja. Celoten vspeh se računa na približno 15 milijonov kron.

Slovenska Matica je ravnokar začela razpošiljati svoj književni dar za leto 1912. Člani dobe šestoro knjig: 1. Radivoj Peterlin-Petruška: „Po cesti in stapi.“ Ta knjiga vsebuje zbirko pesmi, ki so po večini zelo lahkega, igrajočega se žanra, nekatere precej plitve. 2. Knezova knjižnica. XIX. zvezek. Prinaša dr. Fr. Detelovo povest: „Tajski promet.“ 3. Zabayna knjižnica. XXIV. zvezek. Prinaša: „Zločin.“ 4. F. Milčinski: „Madež.“ 5. Josip Premk: „Mojster Roba.“ dr. Lah: „Mladik zanikarnežev lastni životopisi.“ 6. F. Milčinski. 3. Prevodi iz svetovne književnosti. VII. zvezek. Vsebuje Dostojevskega: „Zapiski iz mrtvega doma“, prevel Levstik. 5. Zbornik. XIV. zvezek. Zbornik ima dve daljši razpravi: D. M. Remš: Albe Martin Kuralt, in dr. Ilesič: Slomškov učitelj Ivan Anton Zupančič. 6. Letopis Matice Slovenske za leto 1912. Kakor kažejo že naslovi, je letošnji književni dar razen Zbornika in Letopisa izključno leposlovn. Premoženje Matice Slovencev je znašalo konec leta 1911 119.984 K 24 vin. Dohodkov je imela leta 1911 37.076 K, stroškov 37.074 kron. Za leto 1911 je razposlala Matica Slovenska vsega skupaj 3896 garnitur. Častnih članov je imela 6, ustanovnikov 183, letnih družstvenikov 3355, naročnikov 272. V oceno je razposlala 25 garnitur, v zame-no 55.

S. K. S. Z. V petek, dne 17. t. m., ob 5. uri popoldne, v uredništvu „Slovenskega Gospodarja“ seja S. K. S. Z. Odborniki, pridite polnoštevilno!

Časopis za zgodovino in narodopisje. IX. letnik (1912), prinaša naslednjo vsebino: I. Zgodovinski spisi: a) Kovačič Fr. dr.: Vitezi Pesničarji. Kidrič Fr. dr.: Oblega Sigeta v sodobnem hrvaškem opisu. Dolenc Metod dr.: Postanek in pomen instrukcij za krvna sodišča na Štajerskem, Kranjskem in Koroškem. b) Trstenjak Al. dr.: Slovenski robotni patent cesarice Marije Terezije z dne 5. grudnia leta 1778 za Štajersko. Stegenšek Avg. dr.: Nov vir za zgodovino skakačev. Kovačič Fr. dr.: O zgodovini Slov. Bistrice (predavanje). — II. Narodopisni spisi: Pintar L.: Vuizilinsteti. Pintar L.: Primit. Kotnik Fr. dr.: Koroške narodopisne črtice III. (Ženitovanijske navade v Slovenjem Plajpergu). — III. Književna poročila: Gruden Josip dr.: Zgodovina slovenskega naroda. Drugi del: Pozni srednji vek. Fr. Kovačič. Ortnar Max dr.: Register der geschichtlichen Aufsätze der Carinthia 1811—1910. Carinthia I. Mitteilungen des Geschichtsvereines für Kärnten. Klagenfurt 1911. Dr. Fr. Kotnik. Kos Fr. dr.: Gradivo za zgodovino Slovencev v srednjem veku. Tretja knjiga (1001—1100). V Ljubljani 1911. M. Ljubša. — IV. Nekrolog. Murko M. dr.: † Karel Strekelj. — V. Društvena poročila. — VI. Imenik družstvenikov. — Udje Zgodovinskega društva dobivajo list brezplačno, cena za neude je K 6.— na leto. O vsebini še spregovorimo.

Dr. Negri, nemško-nacionalni poslanec celjskega mesta, se je vrغل v pozo viteza, ki bi naj ubil obstrukcionističnega zmaja. Včeraj zvečer je bil na svojem bojnem pohodu v Gradcu. Nadel si je bil težko nalogo, da je pobijal dr. Benkovičovo brošuro. Kunštni mož, ki je v potu svojega obraza iskal argumente proti stvarnim dr. Benkovičevim trditvam, je prišel — risum teneatis amici — do zaključka, da bo brošura Slovencev več škodovala, kot pa koristila. No, no, takim modrostim še graški špisarji ne nase-dejo. Kako šepava je dr. Negrijeva argumentacija, samo en dokaz: Dr. Negri dokazuje, da je dr. Benkovič vedoma zavijal na primer pri poglavju: pospeševanje vinogradništva, ker ni to vstel v dobro Sloven-cem. Da je pri tem dr. Negri najbrže hote prezrl, da je šlo največ podpor in brezobrestnih posojil v nemške kraje kislega šilharja in da so pri nas največ dobili nemški in nemškutarski purgarji, to ne moti tega možakarja. Dr. Benkovič je računal prav pravič-no in bo njegova brošura delala Nemeem še mnogo preglavice, kajti številke govore preglasno.

Liberalni general dr. Kukovec je postal slaboviden, kajti dne 12. t. m. je v St. Pavlu pri Preboldu pravil svojim ovčicam, da je videl klerikalne obstrukcioniste tako omahovati sem in tja, da jim ne more prihraniti najhujšega očitanja, ki se ga more povedati v obraz javno delujočim ljudem: klerikalci ne vedo, kaj delajo. To je res hud poper — ako bi namreč dr. Kukovec ne bil slaboviden. Kajti naš spomin nam pravi, in mi imamo za politične dogodke še precej dober spomin, da so slovenski poslanci začeli v deželni zbornici obstruirati februarja leta 1910. Od istega časa so se neprestano v obstrukciji, kakor ve ves političen svet razen dr. Kukoveca, ki hoče vkljub temu biti voditelj cele stranke. Kje torej omahovanje? Da so se pogajali, je samoumevno, kajti saj se je dr. Kukovec že od njih naučil starega nauka in se tudi

v St. Pavlu z njim postavljaj, da obstrukcija ni in ne more biti trajna institucija. Menda opravimo prijateljsko uslugo, ako dr. Kukovec svetujemo, naj svoje govore predloži, predno jih govori, izvrševalnemu odboru svoje stranke v korekturo, da ne bo že na enem zborovanju parkrat (glej zanimiv dopis iz Celja!) zavozil.

Osramočena nemškutarsko-liberalna zveza. Kadar upajo, da bi se dalo kakemu našemu odličnejšemu pristašu prisoliti kako gorko, potem se takoj najdejo čedne liberalne in nemškutarske duše. Tako se je zgodilo tudi v zadevi, ki jo je imel častiti gospod kaplan Bosina iz St. Jurija v Slov. goricah z našim budnim štajerčijanskim fantom Dominikom Koserjem. Napaden od tega mladeniča, ki ima kljub svojem mladim letom zelo dvomljivo preteklost, doma pred župniščem, je gospod kaplan zavrnil nasilnega (nepriprava tako kot je zaslužil. Vsled tega so zakričali liberalni, nemškutarski in nemškonačjalni listi unisono in v prijateljski zvezi o „nasilnem kaplanu“ in blatili so častitega gospoda kaplana na najgrši način. Kdor je bral te liste, je moral priti do prepričanja, da je gospod kaplan največji divjak, ki sliši najmanj na vislice. Včeraj se je pred mariborskim okrožnim sodiščem vršila obravnava v tej zadevi. Častiti gospod kaplan Bosina je bil oproščen obtožbe radi težke telesne poškodbe, s katero so ga mislili odstraniti njegovi nasprotniki iz okraja in mu uničiti existenco. Sodni dvor se je prepričal o istinitosti zgovora, da je bil gospod kaplan napaden in da se je le branil. Ker pa je vsled nesrečnega slučaja — nastopilo je vnetje srednjega ušesa, ki pa je sedaj zopet ozdravljeno — bila po mnenju sodišča obramba prevelika, je bil gospod kaplan obsojen radi prekoračenega silobrana na denarno globo. Tako so doživeli združeni liberalci in nemškutarji krepko blamažo. Ves trud dr. Goriškega je bil zaman. Pomagalo ni nič, če tudi se je pripeljal dvakrat iz daljnega St. Lenarta v Maribor k razpravi, dasi je obtožbo zastopal državni pravdnik z vso verno, in njemu ni preostajalo drugega, kakor da je predložil jako mastne in zmedene račune. Pa tudi s tem ni imel sreče, kajti njegovi računi so se zdato skrčili in po večini vsled zmedenosti zavrnil na civilno-pravno pot. Rešiti ni mogel lepih liberalno-nemškutarskih načrtov niti avskultant ki je sestavil tozadevno obtožbo, ter! je že pred začetkom razprave prišel stiskati roko dr. Goriške in je tudi med razpravo kot poslušalec s čudno verno zatrdjeval napram drugim poslušalcem, da mora obtožnica držati, ker jo je sestavil — on!

Slovensko-hrvaške zadeve. Sestanka hrvaško-slovenskega eksekutivnega odbora v Opatiji so se udeležili: iz banovine: dr. Mile Starčević, Cez. Akačič, dr. Ivan Banjavčič, in Stjepan Zagorac; iz Dalmacije: dr. Krstelj; iz Istre: dr. Laginja in profesor Spinčič; od Slovencev: dr. Susteršič, svet. Fon, dr. Breje in dr. Jankovič. Delegat za Bosno je pa bil vsled bolezni zadržan, a je pristal na sklepe. Sotrudniku „Rječnik Novin“ je ugledni pravaški politik in tajnik Hrvaško-slovenske stranke prava, gospod Cez. Akačič, izjavil nekako sledeče: Naši zaključki, katere smo storili v Opatiji, razpravljajoč o političnem položaju hrvaško-slovenskega naroda, so zaupni in jih ne bomo odkrili pred našimi nasprotniki. Svojega stališča do Ogrske stranke prava ne bo spremenila ter ostane slejkoprej protinagodbena opozicija, ki se z Mažari glede prevzetja vlade na temelju nagodbe ne bo dogovarjala. Kar se pa tiče volilnega pakta s kolicijo, se ga bo Stranka prava pri bodočih volitvah držala, kandidirala bo pa v vseh okrajih, ki jih je že do sedaj zastopala. Vesti, po katerih je dr. Medakovič grofu Berchtoldu dejal, da se pravaši v aferi „Balkana“ zelo kompromitirani, so neistinite in je po izjavi Akačičevi dr. Medakovič prepošten, da bi se spozabil od takih laži in insinujacij. Glede taktike Hrvaško-slovenskega kluba v državnem zboru kaže gospod Cezar Akačič na izjavo dr. Korošca, ki jo je ta podal v imenu kluba v proračunskem odseku, da je namreč obstrukcija na Dunaju samo suspendirana. O pravaški politiki napram Srbom je imenovani pravaški politik dejal, da trdno upa, da se odslej ne Srbi ne bodo dali izrabljati proti Hrvatom, ne Hrvati proti Srbom na korist nasprotnikov.

Slovensko-hrvaški katoliški shod. Iz Splita poročajo, da so se naši zastopniki dogovorili s Hrvati, da se bo vršil hrvaško-slovenski katoliški shod v Ljubljani v drugi polovici meseca avgusta letošnjega leta.

Koncert v Klanju. Kakor doznajemo, priredi naš slovenski rojak Fr. Filip Oštr, frančiškan v Klanju na Hrvaškem, konec tega meseca na vseobčo željo tamkajšnjega prebivalstva svoj drugi klavirski koncert s petjem. Med prebivalstvom je tudi za ta koncert vsestransko zanimanje.

Večdnevna obravnava. V pondeljek se je pričela v Ljubnem na Zgornjem Štajerskem večdnevna obravnava proti roparskemu morilecu Dominiku Polzu, ki je v zgodnji jesi s svojim zločinom vzbudil mnogo pozornosti. Razprava je določena na pet dni. Polz trdovratno taji. Danes se razprava nadaljuje.

Štajersko.

Maribor. (Slovensko gledališče.) V nedeljo, 19. januarja 1913, se vrši predstava „Vražji Rudi“, burka s petjem v štirih dejanjih. Spisala Aleksander Engel in Julius Horst. Za slovenske odre priredil Šr.—f. Gostuje režiser gospod Povhe iz Ljubljane. Po

predstavi ples v veliki dvorani. Sodeluje orkester Glasbenega društva. Blagajna se odpre ob pol 7. uri zvečer. Začetek točno ob pol 8. uri zvečer. Prihodnja predstava v nedeljo, dne „svečana 1913: „Čarovnica pri jezeru.“ Ljudska igra v štirih dejanjih. Gostuje gospa Danilova.

Hoče. Igra „Vaški skupuh“, ki so jo vprizorili naši Orli v nedeljo, se je dobro posrečila. Vsi so svoje vloge dobro rešili. Orli so nastopili tudi kot pevci. Pel je mešan in moški zbor. Le naprej, Orli, po tej poti do ciljev, do zmag. Po igri se je razvila prosta zabava. Za Orle se je nabralo 33 K 77 vin. Hvala vsem dobrotnikom! Ta denar se bo najbolje vporabil — za Orle namreč — in prinesel stoterne obresti. V nedeljo, dne 19. t. m., se bo igra še enkrat ponovila. Igralo se bo samo zvečer. Začetek ob 7. uri. Vstopnina: stojišče 30 vin., sedeži 60 vin. Pridite vsi dobri in zavedni Hočani in prijatelji našega izobraževalnega dela. Čisti dobiček se bo obrnil v prid bral-nemu društvu in se bo vporabil za društveno knjiž-nico. Zato se preplačila hvaležno sprejemajo. Na svidenje!

Sv. Lovrenc nad Mariborom. Med 100 tukaj-le razpečanimi srečkami „Slovenske Straže“ sta bila 2 dobitka in sicer: eden petdesetkronski, a drugi petkronski.

Sv. Lovrenc nad Mariborom. Pri nas je še dovolj krasnega in vsakovrstnega lesa. Žage režejo tudi v letošnji zimi.

Gomilsko. Solska veselica, prav zabavna, se vrši v prid novoustanovljene šolarske kuhinje v nedeljo, dne 19. t. m., v novem Gasilnem domu na Gomilskem. Poleg zanimivih pevskih in godbenih točk vprizori se s šolsko mladino igrokaz „Lažnjiva Milena“, spisala M. Gregoričeva, in s spremljevanjem glasovira spevoigro „Kosova gostija“, priredil po narodni pesmi A. Kosi. (Sedeži prvih vrst 1 K, ostalih vrst 60 vinarjev, stojišče 30 vinarjev. Začetek ob 3. uri popoldne. Vsi prijatelji šolske mladine so uljudno vabljeni.

Ljutomer. Slovensko pevsko društvo v Ljutomeru je na svojem zadnjem občnem zboru izvolilo sledeči odbor: gospod Velnar Josip st., predsednik; gospod Miroslav Dijak, podpredsednik; gospod Janko Horvat, tajnik; gospodična Filomena Cimerman, blagajničarica; gospod Zacherl Fr., pevovodja in arhivar; odbornika: gospod Dunaj Alojzij in Zadravec Alojzij; namestnika: gospodična Bratuša Lizika in gospod Dolamič Franc. Napredni pevci in pevke so izjavili svoj izstop. Znamenje časa. Društvo šteje še 40 izvršujočih članov, 1 podpornikov pa 27. Izstopivši člani so si ustanovili svoje pevsko društvo, ki bo sodelovalo le pri liberalnih prireditvah.

Celje. Med celjskimi Slovenci se je udomačilo mnenje, da jo dr. Kukovec vsakokrat zavozil, kadar javno nastopi. Zadnje nedeljo je razveseljeval dr. Kukovec v St. Pavlu pri Preboldu ušesa penzionirane-ga Vidica. Dr. Kukovec se je s tem govorom brez pridržka postavil na isto stališče, na katerem stoji dr. Negri, kar bo „radikalno-narodnim“ šentpavelskim Sokolom gotovo ugajalo. Kot bojni klic za prihodnje deželnozbornske volitve je proglasil isto kar dr. Negri: Volimo le take može, ki so za delazmožnost štajerskega deželnega zbora. S tem si je dr. Kukovec sicer zagotovil vse nemške in nemškutarske glasove, toda izgubil pravico do slovenskih glasov. Če dr. Kukovec proglašja, da hoče v deželni zbornici brezpogojno vse prenašati, potem bi radi videli poštenega Slovenca, ki bo volil dr. Kukoveca in njegove somišljenike. Dr. Kukovec hoče biti hlapec Nemecev v zbornici, toda ne tako Slovenci. Naš bojni klic bo torej moral biti pri prihodnjih volitvah: Boj nemškutarjem in njihovim hlapcem! Še nekaj. Dr. Kukovec mora veljati na-se držati, ker se čuti vedno razžaljenega, da se ga ne obvešča o vseh političnih dogodkih. V St. Pavlu se je hudoval, da se je obstrukcija v deželnem zboru začela samolastno. Dr. Kukovec bi se moral vprašati za dovoljenje! Hudoval se je, da se je v državnem zboru obstruiralo. Zopet nihče ni prej vprašal dr. Kukoveca! Kako se bo še le dr. Kukovec hudoval, ko bodo spodnještajerski volilci volili zopet deželne poslance, kateri ne bodo prisegali na njegov hlapčevski deželnozbornski program.

Ljutomer. Bralno društvo za Ljutomer in okolico priredi v nedeljo, dne 19. t. m., gledališko igro: „Krivoprisežnik“ v dvorani gospe Kukovec. Začetek točno ob 6. uri zvečer. K prav obilni udeležbi vabi odbor.

Zreče. V Zrečah sta bila poročena: gospod Josip Jurak, trgovski sotrudnik v Konjicah, z gospodično Justiko Winter, hčerko županovo. Obilo sreče!

Petrovče. Načelstvo in nadzorstvo hranilnice in posojilnice v Petrovčah je sklenilo v svoji skupni seji, da se bodo obrestovalne hranilne vloge s 1. prosincem 1913 dalje po 5%, posojila se bodo dajala pa proti 6%. Domačini, držite se domačega denarnega zavoda in ne nalagajte svojega denarja v tuje liberalne zavode, kateri zahtevajo vedno višje obresti od ubogih posojiljemalcev.

Listnica uredništva.

G. Pletersič, Ptuj: Vaš popravek prvič ni pravilen in drugič nam naš poročevalec zatruje, da je njegovo poročilo pravilno.

Ali ste že obnovili naročnino?

Zastoni

dobe gostilničarji nov in dober **GRAMOFON**; uraven še tudi 15 dvojnih igralnih ploščic in 1000 komadov iglic. Natančnejša pojasnila daje Jos. Küttner, Maribor Koroška cesta 17. 2

Inseriranje v »Straži« je ceno, ker hočemo iti na roko slovenskemu trgovstvu in obrtništvu zato poslužite se ugodne prilike.

Trgovina s specerijskim blagom

Trgovina z moko in dežel. pridelki

Solidna postrežba!

Ivan Ravnikar, Celje

Graška cesta št. 21.

Po prepričanju mora vsak pripoznati, da imam **zanesljiva kaljiya semena** n. pr. **jamčen domačo** in nemško deteljo, peso rumeno in rudečo, travo, sploh vsa poljska semena. kakor tudi vrtna in cvetlična od trdke **Mauthner**.

Na drobno in na debelo!

Glavna zaloga vrvarskega blaga

Glavna zaloga suhih in olnat. barv

Slaščičarskega učenca

sprejme takoj v uk Em. Ilich, slaščičar v Mariboru, Gosposka ulica 38. 10

Priporočam velečastiti duhovščini

Voščene sveče

naiboliše kakovosti

katere lepo in štedljivo gorijo in ne kapljajo; istotako priporočam **mili-sveče** v vsaki obliki po najnižjih cenah. Pošiljatve franko.

S prošnjo do velečastite duhovščine za cenjena naročila, katere izvršim točno in v splošno zadovoljnost bileži in se priporoča

Franjo Gert, medicar in svečar
Maribor, Gosposka ulica.

? Kateri

kavini pridelek naj kupim?
Izbira je v resnici težka, — kajti toliko ponud človeka naravnost zbega!

Kaj rabite Vi, gospa sosedu? — Jaz?
Jaz sem in bom ostala pri preizkušenem

pravem : Franckovem : pridatku
za kavo

s kavinim mlinčkom iz zagrebške tovarne;

od tega zadostuje : manjša : množina ; on povzroči najlepši, zlatorjav, čisti zvretek, toraj močno, slastno kavo!

Prečastitim cerkvenim predstojništvom,
ter slav. občinstvu priporoča svoj
atelir za vsa v njegovo stroko spadajoča dela, kakor **kipe, oltarje** itd. iz lesa, kamna in mavca

Jvo Soič, kipar
Maribor, Reiserjeva ulica 26.

„Slov. Straža“ Vam pravi: Ne pahnite od sebe sreče, ki se Vam ponuja!

Kupite srbsko državno srečko iz leta 1888 v izborni skupini treh srečk na 46 mesečnih obrokov (po 3.25 K, še boljše pa v skupini štirih srečk na 46 mesečnih obrokov po K 5.50 z 11 žrebanji vsako leto! Srbska srečka sama zamore se dobiti na mesečne obroke po samo eno krono!

Glavni dobitki
100.000, 75.000 in 20.000
frankov vsako leto!

Ne prezrite, da se dne 1. februarja 1913 vrši žrebanje **turških srečk** z glavnimi dobitki po trikrat 400 tisoč in trikrat 200.000 frankov vsako leto! Turške srečke so prej kot slej najboljše in povsem varne srečke. Mesečni obrok K 4.75. **Velika skupina** s turško, srbsko in še dvema drugima srečkama na mesečne obroke po K 6.25.

Vse ponudene srečke morajo biti izžrebane!

Naročnina za vsak mesec izhajajoče slovensko poročilo o žrebanjih vseh važnejših srečk stane leto 2 K. — Pojasnila daje in naročila sprejema za „Slovensko Stražo“ g. Valentin Urbančič, Ljubljana.

TISKARNA SV. CIRILA

Koroška cesta 5 MARIBOR

lastna hiša

Državni
telefon
št. 113

ima najboljše stroje, črkostavne stroje z lastnim električnim obratom, najnovejše črke in moderne obrobke ter se priporoča, da napravi vse v nje stroko spadajoče reči kakor :

časnike, knjige, brošure, računske sklepe, zadružna in društvena pravila, nadalje za posojilniške, občinske, šolske, župnijske in druge urade uradne zavitke z natisom in glave pri pismih, kakor tudi za obrtnike in trgovce, krčmarje, društva in zasebnike: pisma, ovitke, okrožnice, račune, opomine, menjice, cenike, jedilnike, vabila, plesne rede, vsprejemnice, zaročna naznanila in pisma, vizitnice in napisnice, plakate in naznanilne cedulje itd.

Diplome za častne občane in ude društev v primerni velikosti in olepšavi. Parte in žalostinke v najlepši opravi.

Vsa naročila se najhitreje in ceno izvršujejo.

Pošt.
bran. št.
25010

Prodajalnica tiskarne sv. Cirila

priporoča svojo bogato zalogo vseh tiskovin potrebnih za župne, šolske in občinske urade, za posojilnice, odvetnike, notarje, društva in zasebnike. Priporoča tudi pisalne potrebščine, kakor, črnilo, peresa, svinčniki, radirke, ravnila, tintnike itd. Raznovrstni papir, kancelijski, pisemski v zavitkih, kasetah, papir za sekirice (notni papir). — Trgovske knjige v raznih velikostih. Spominske knjige (Poesie). Knjige za slike (Photographie-Album) itd. — Istotako se priporočajo raznovrstni molitveniki kakor :

Venec pobožnih molitev in sv. pesmi, Sveto opravilo, Malo sv. opravilo, Hodi za Kristusom, Hoja za Marijo, Marija žalostna mati, Družbine ali Dekliške bukvice, Ključek nebeški, Prijatelj otroški, Večna molitev na čast presv. R. Telesu, Šmarnice jeruzalemskega romarja, Ordo providendi. Premišljevanje o življenju našega Gospoda Jezusa Kristusa, Duhovni vrtec ali molitvenik za katol. mladež, Marija, mati dobrega sveta, Vrtec sv. devišstva itd. — V zalogi ima tudi raznovrstne druge knjige n. pr.: Katekizem o zakonu, Katoliška liturgika, Pobožni ministrant, Občna metafizika, Razlaga velikega katekizma, A. M. Slomška zbrani spisi, Obrednik za organiste, mali ročni Officium defunctorum, Sv. birmā, Marijino življenje in druge. — Dobe se tudi križi, stenski, nikljasti leseni razne velikosti in cene. — Svetinje iz aluminija, Srca Jez. in Mar., Naše ljube Gospé. Čistega Spočetja. Posebno se priporočajo svetinje, ki se lahko nosijo namesto raznih škapulirjev, kakor tudi za Marijine družbe. Rožni venci, leseni in koščeni, kokus, biserni in srebrni po raznih cenah; tudi križci za rožne vence.